

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	
Egy évre	6 korona — fillér
Félévre	3 " —
Negyedévre	1 " 50 "
Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona	
Egyes szám ára 20 fillér.	

Felölös szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
Főmunkatárs
MAROSÁN JÁNOS.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ“

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó“ címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos árbau vételnek fel.
Nyilttér sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

Kath. sajtópártolás.

A szent karácsony lélekemelő, főséges és szeretetet árasztó ünnepe előtt állunk. A katolikus világnézet eme diadalmas pontjánál az őszövetségi népek vágyakozásával tekintünk a jövőbe; várjuk a Messiást, a Megváltót, hogy az erkölcsi tespedésbe süllyedt társadalmi és közéletet annak ujjászületésével ajándékozza meg. Az anyagi világ érdekharezában különösen jól esik nekünk itt megállapodni akkor, amikor látjuk, hogy a közéleti tisztesség és az egyéni becsületnek, a krisztusi tanításon alapuló morális rendnek legintenzívebb támogatásával állunk szemben. Különösen jól esik nekünk itt megállapodni, hogy a szeretet e magasztos ünnepén szent érzelmekkel hevitsük lelki életünket, melegebb vágyódással nézzünk a jövőbe, mely sok megpróbáltatást tartogat számunkra; mely kitartó, lankadatlan buzgalommal teljesített munkálkodást vár tőlünk.

Szeretet ünnepe a karácsony, de nem a mulandó javak szerelétét jelenti; a békesség ünnepe is, de a keresztény világnézetek har-

czában ne értsünk alatta meghunyászkodást. A Messiás születése kiinduló pontja volt amma nagy harcoknak, melyet a krisztusi tan ellenségei indítottak az Anyaszentegyház ellen. S ezen évezredek küzdelemnek ma már azon stádiumához jutottunk, amikor nem utasíthatjuk vissza a felénk dobott keztyűt, ha csak nem akarjuk az ellenfél győzelmét biztosítani.

A modern kor leghatalmasabb eszközével, a sajtóval léptek fel ellenünk. A sajtó az a fegyver, melynek erejébe helyezik minden reményüket.

S a katolicizmus, mely e hazában numerikus többségben van — de erőben, sajnos, gyenge — tétlenül nézhetné azt a munkát, melyet a keresztényellenes sajtó végez? — Tétlenül nézhetnék-e azt, hogy a vallás és hazaszeretet érzelmét, mit iskolában, templomban, társadalom- és közéletben a lelkekbe plántál, azt az erkölestelen, vallástalan, lélekizgató, néprontó vallás- és hazaellenes sajtó kaján gyönyörűséggel zuzza szét? Hogy gázolja le, rombolja szét szakadatlanul mindazt, mi e nemzetnek létjogosultságot adott ezer éven ke-

resztül, a hit és honszerelmet? — Csak fásult, cinikus, meghasonlott ember tud ebbe belenyugodni.

Az ébredező kereszténység soha sem fog ebbe belenyugodni. A tettek katolicizmusa soha sem türetheti el ezt. Szóval szót, betűvel betűt fog szembe állítani, mert jól tudja, hogy a jövőnek hatalmas küzdelme a sajtó porondján fog lejátszódni. Azért tüzte ki első és legfőbb feladatnak a keresztény magyarország restaurációján dolgozó seregnek vezérkara a kath. sajtó támogatását, mert enélkül minden törekvés sikertelen marad. Katolikus sajtó nélkül katolikus politika, kath. társadalmi és közélet ura már el sem képzelhető. Ez ellen érvelhet az, aki nem akarja, vagy nem tudja felfogni a tények, a dolgok állását.

A katolikus sajtót csak katolikusok tehetik nagygyá, hatalmassá. És mégis, hányan vannak még most is közöttünk, akik helyeslik, sőt meg is dicsérik a sajtó mozgalmát és... és kérдем, ezek közül hányan léptek már be a kath. sajtóegyesület tagjai sorába; hányan vannak, kik szennyes és ledér hirlapi termékek helyett kato-

TÁRCZA.

Hófehér ruhában.

Ködselyembe öltözött a fáknak
Lombjavesztett őszi koronája.
Disze is van! Hull az esti harmat.
Gyöngyvirágát bőven ontja rája.

Est-imámat ez a kép sugalja: ...
„Kérem, Isten, végtelen kegyelmed!
Gyöngye lelkem őszi hervadását
Irgalomnak fátyolával fedjed!
Oh foledd, hogy annyi sok a vétkem
És takard be szivem pusztaságát,
Mint takarja köd selyemruhája
Lombjavesztett fáknak koronáját!“ ...

Est-imámat őszi kép sugalta.
Nyári álmot álmodék utána.

Vigaszomra angyalok vezettek
Csillaguton fel... a menyországba.
Gyöngye lelkem disztelen világát
Hogy takarjam: új ruhát adának.
Biztatóan csillogott le róla
Fénye Isten békemosolyának.

Álmodék... de mintha mégsem álmot
Láttam volna: úgy tűnik fel nékem.
Ki a mezők lilomát ruházza,
Meghallotta esti könyörgésem.

Mig az álom képei szövődtek,
Földre hullt a tél ezüst esője...
Pusztá ágak, hegyek koronája
És a föld is — hófehér lett tőle...
...Jött a hajnal. Áldozásra mentem
Uj karingben, „hófehér ruhába.“
Pusztá lelkem ime eltakarta,
Ki a mezők liljomát ruházza!

Vándorok.

Bajainkról beszélgetve ketten
Ott ültünk a kerti fák alatt.
Fent az égen félve kiáltozni
Hallottunk egy — vándormadarat.
„Ládd, barátom, — mondám én örömmel
Mennyivel szebb a mi életünk!
Szegény madár elkésett örökre,
Mi a sirtól,
S a jobbik hazából: el nem késhtünk!“

Uj imádságom.

Visszanyertem végre valahára
Drága kincsem: egészségemet.
Mint madárka pusztá, üres fészket
Elhagyom már ezt a fekhelyet!
Elfeledni mégse' fogom többé,
Bár tüzes volt, kemény, szótalan,

— Két szentkép diszes aranyozott kerettel ingyen, ki 25 forinton felül bevásárol —
Krámer Jeremiás butorkereskedésében **Szatmár** a szinházzal szemben.

Helyben készült legjobb minőségű ebédlő és hálószoba berendezések olcsón kaphatók.
Lelkészek és tanítók részére 10% árkedvezményt nyujtok.

likus lapot olvasnak és járatnak? Hányan vannak, kik a kath. sajtó-egyesületnek tagokat, lapjainknak előfizetőt szereztek...? A ki helyesli a katolikus mozgalmakat, az tudja meg, hogy azoknak pártolása ezekben nyilvánul meg. Agitáció, lelkes és törhetlen agitáció kell nekünk!

A szent karácsony lélekemelő, fönséges és szeretetet árasztó ünnepe előtt állunk. A betlehemi kisded mintha a fásultabb sziveket is átmelengetné ilyenkor, hiszen az Ő szeretete mindnyájunknak szól. Viszonozzuk mi is e szeretetet nemcsak azzal, hogy templomba megyünk, mert hiszen ma már nem elég a templom a kath. érzület nyilvánítására; vigyük azt a közélet porondjára, szerezzünk tagokat a kath. sajtóegyesületnek, előfizetőket lapjainknak, mert így segíthetjük diadalra ama világfelfogást, mely a betlehemi jászolban született, így hálálhatjuk meg legjobban azt a szeretetet, mit a karácsonyi ünnepek az emberiségnek hoznak.

Föl hát a munkára! Ne szemérmeskedjünk. Katolikusnak lenni, katolikus lapot olvasni csak volt szégyen, a katolikus ügy harczosaik ez ma már büszkeség.

Szolomájer József.

A legvérvörzőbb seb.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek a mult napokban az országgyűlésen elhangzott nagyérdékű felvilágosítása, az amerikai kivándorlás ügyében egy interpellációra adott válasza, — széles köröknek — mondhatnók az egész magyar közvéleménynek — figyelmét odairányítják az ország legvérvörzőbb sebére, a kivándorlásra. Valóban milliárdokra megy az a nemzeti tőkevesztés, melyet a

Mert e naptól minden betegágynak
Én előttem: becsülete van.
Megszerettem, nagyon megszerettem,
— Bár kemény volt — ezt a fekhelyet;
Uj imára tanított meg engem
Ápolni a szegény beteget. —

Gyöngeségünk.

Minden palotának, minden kiesi háznak
Van egy-két lakója, ki boldogtalan.
Ott a temetőben, néma sír ölében
Kinek-kinek egyként csöndes álma van.
Mégis itt kívánunk örökre maradni.
Fél a sír ölétől a legszenvedőbb.
Megremeg szívében, ha ott vezet utja
A csöndes temető kapuja előtt!...
Mert amig kesergünk, meghallják szavunkat,
De ha eltemettek: feledik sirunkat!

Magyar Bálint.

hazai kivándorlás okoz és korántisincs ki-egyenlítve azokkal a pénzekkel, a melyeknek a felvidéken csak legendás hire van, hogy egy-egy szerencsésebb kivándorló itthon hagyott családjának mennyi küld haza. A hír szárnyán egy kis amerikai pénz ezrekre nő és nem esalódunk, ha a kivándorlás okát ebben találjuk leginkább.

Ha Amerikában mindenkinek olyan rózsásan menne a dolga, akkor miképen történhetnék meg az, hogy a legutóbb is 10.000 magyar honfitársunk jött haza a duzzadó reménység földjéről, Amerikából. 10.000 magyar, akik busan, esalódottan és azzal a szilárd elhatározással jöttek haza, hogy magukat mégegyszer lóvá tenni nem engedik.

A határszéli rendőrkapitányok és a Fiuméből érkezett hivatalos jelentések szerint ugyanis rövid négy hét alatt 10.000 magyar munkás jött haza, akik azt beszéltek, hogy Amerikában az újabb kivándorlók sorában a legsötétebb reménység, kétségbeesés van abban a tekintetben, hogy a mit előzőleg hirdettek, az új elnökválasztás befejezése után a gazdasági fellendülés be fog következni. A jelek arra mutatnak, hogy egyelőre Amerikában nagyobb arányú gazdasági fellendülésről, az ezer meg ezer számra heverő munkáskezek foglalkoztatásáról szó sem lehet és kétségtelen, hogy nem 10.000 számra jönnek a kivándorlók haza, akik tul az Ozeánon oly keservesen esalódtak, hanem jóval nagyobb számmal, ha hajójegyre és utazásra lenne pénzük.

És jól lehet, ilyen sötét a helyzet, — nem szünetel az Amerikába való esabítás munkája. Az egész ország osztatlanul üdvözölheti tehát a belügyminisztert, aki a mainál még szigorubb bírsággal kíván lesujtani azokra, akik hivatásszerű provizióért az itthonvalókat Amerikába esabítják. Mert anynyi bizonyos, hogy nagyon érthetik ezek a gonoszszezlátu emberek a maguk dolgát, hogy ámbár Amerikát, amelyről ők aranyhegyeket ígérnek, tizezrével hagyják el a megcsalódott honfitársak, mégis akad olyan vak, olyan jóhiszemű, olyan esalódni szerető ember, aki lépve megy és éppen most, amikor rosszabb időt nem választhatna, — Amerikába vitorlázik. Mert azt megtudnók érteni, hogy egy-két ember Amerikában se boldogul, de mindjárt tizezer ember, aki vigan kifizeti a tetemes hajójegy árát (talán egész életének összes keresményét) s kiutazzék, meg megint visszavitorlásszék, — ezt józan észszel senki se fogja gondolni. Bizonynyal ugy van, a miről különben az amerikai lapok állandóan írnak, hogy a gazdasági válság tart, a gyárak esukva vannak, munka nincs és Amerikában csak azok a régebben kivándorlók tudnak megmaradni, a kik nem lévén teljesen vad idegenek, hitelük van, a melyet kibaszálnak abban a reményben, hogy majd csak virradnak jobb napok. Vagy azok maradnak, a kiknek a hazautazásra való pénzük nincs meg és idehaza sinesen olys valakijük, a ki küldhetne számukra pénzt, ezzel kiváltaná őket a sötét rabságból, nyomorból.

Még mindig napirenden van Amerikában a munkanélküliek tüntetése. az éhezők fenyegetőzése, a tömegbe állása és részükrol az

élelmiszerszállító vonatok megtámadása. Munka? Munkaszaporulat pedig legfeljebb csak a legvérmesebb amerikai számítás szerint is, legföljebb abban az arányban várható, hogy az Amerikában elhelyezett munkásokat fogják tudni elhelyezni. Uj bevándorlókra Amerikában nincs szükség. Azért mondják oly sűrűn az Amerikába vándorolni akaróknak, hogy — vissza!

Városi közgyűlés.

Szatmár-Németi sz. kir. város törvényhatósági bizottsága tegnapelőtt, folyó évi december hó 14-én d. u. fél 4 órakor tartotta meg rendes havi közgyűlését. A hitelesítő küldöttség megválasztása utána polgármester bejelentette, hogy Kertészffy Gábor városi pénztárosnak a tanács 30 évi szorgalmas munkálkodásáért elismerő köszönetét nyilvánította. Bejelentette továbbá, hogy a székhelykérdésben a miniszteriumtól sem ígéretet, sem elutasító választ nem kapott.

1. Tudomásul vette a közgyűlés a belügyminiszterium leiratát, mellyel az 1906. évi zárszámadást jóváhagyta, továbbá Thurner Albertnek bizottsági tagul való megválasztását.

2. Megalakította az 1909. évi bizottságokat. Beválasztotta:

az igazoló választmányba: Uray Gáspár, Csomay Imre, Hehelein Károly, Jankovics János és Domján János dr.;

a bíráló választmány tagjaivá: Kereszt-szeghy Lajos dr., Kelemen Samu dr., Verécsy Antal, Frieder Adolf dr. és Visky Károly;

a közigazgatási bizottságba: Korányi János, Fejes István dr., Jákó Sándor, Uray Gáspár és Kelemen Samu dr. bizottsági tagokat.

3. Honosítási, illetve telepedési engedélyt adott Bürger Hedvig irgalmas nővérnek.

4. Felir a honvédelmi minisztériumhoz, hogy a cs. és kir. helyőrséget legalább egy zászlóaljjal szaporítsa s házi ezredünk törzset városunkba helyezze.

5. Heves Béla szinigazgatóval a szerződést további két évre meghosszabbította.

6. A status quo izr. hitközséget segélyfelemelés iránti kérelmével fedezet hiánya miatt elutasította.

7. Elfogadta a gazdasági szakbizottság javaslatát, mely szerint a Honvéd-uteza közepén s a Boeskey-uteza sarkán, a Muhy-féle ház előtti térségre egy-egy közkut készítését javasolja.

8. Felemelte Netter Kálmán kir. állatorvos napi díját: heti vásár alkalmával 10, országos vásár alkalmával 15 korona napi díjat fog élvezni.

9. A Krasznay-féle lanka 10.000 korona értékbeni megvételét a vízvezeték czéljaira, tudomásul vette s a szerződés megkötésére 1909. jan. 11. d. u. fél 3 órára rendkívüli közgyűlést tűzött ki.

10. Elfogadta egy lovas rendőr ideiglenes felvételét, aki a kültelki postát lesz hivattva lebonyolítani; továbbá elfogadta a tisztviselők 10 százalékos drágasági pótlékának megadását.

CSAPÓ LAJOS

ELSŐRANGU PAPI-
ÉS POLGÁRI SZABÓ

SZATMÁR, Deák-tér 7., (I. emelet).

Magyar díszruhák, Polgári ruhák,
Papi öltönyök, Liberiák,
Reverendák, Szarvasbőr-
Czimádák, nadrágok,
Palástok, fővegek, Bőr kabátok
készítését elvállalom.

Mindennemű öltöny készítésénél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre fektetem, a mellett teljes kezességet vállalom szállítmányaim valódi színe és tartóságáért.

Nagy raktár honi és angol szövetekben.
Tisztelettel **CSAPÓ LAJOS**, szabó-
mester.

11. Hozzájárult Zemplén vármegye a kormányhoz intézett azon kérelméhez, hogy *Rákóczi Ferenc* borsói szülő-házát az állam vegye meg.

Ugyazintén hozzájárult azon kérelemhez is, hogy a siket-némák tankötelezettsége törvényileg kimondassék ezek oktatásáról az állam gondoskodjék s a siket-némákat gyámolító egyesületeket segélyben részesítse.

12. Debreczen városa átirt és a „Ne Temere” körlevél, egyházfegyelmi szabályzat ellen való állásfoglalásra kérte fel a várost.

Ez az annyira elhíresült körlevél, a protestánsok körében nagy forrongást idézett elő, akiknek minden törekvésük oda irányul, hogy élét vegyék, sőt a körlevélnek a vegyes házasságokra vonatkozó rendelkezéseit egyenesen visszavonassák.

Pedig Ő Szentségének ezen rendelete az egyház régi felfogásán és gyakorlatán alapul s az egyház jól megokolt érdekében és szellemében találja igen érthető magyarázatát.

Eddig is a házasságkötésnél az egyik jegyesnek protestáns felekezetsége tiltott akadályt képezett, — ma bontó akadály, vagyis a protestáns lelkész előtt kötött házasság ezen akadály bontó hatása alatt, érvénytelen.

Ez szigorú rendelkezés, de általában az egyház javára és érdekében feltétlenül helyes, sőt kívánatos, szükséges, hogy az egyház a maga hiveit védje és oltalmazza s a hit megtartásában megerősítse.

Semmiképen sem szolgálhat javára az anyaszentegyháznak, hogy a családot, melynek az egyházi szent szokások, isteni és egyházi törvények megtartásának a szíveiben való meggyökereztetése szent és hagyományos hivatása — idegen, protestáns felfogás és szokás, egyházellenes hangulat döntőleg befolyásolja.

Az egyháznak biztosítani kell önmagát a maga eszközeivel, tehát egyházfegyelmi szabályokkal is, azoknak szigorú betartásával a katolikus hitéletet akadályozó, minden rontó befolyástól, a minő a vegyes házasságban rejlő veszedelem; óvnia kell.

Az Egyháznak kifejezett felfogása mindig az volt: mivel mi a házasságot *szentségnek tartjuk*, melyet Isten rendelt s ezzel felbonthatatlannak mondjuk, a protestánsok ellenben csak egyszerű szerződésnek tekintik: ennél fogva a vegyes házasságok áldástalanok, veszedelmesek, károsak s tiltott dolgok.

Ha pedig éppen nálunk, Magyarországon eddig — tekintettel e körülményekre, mert sok felekezettel élünk együtt, — az Egyház szemet hunyt a vigan és szélteben gyakorolt vegyes házasságok előtt, ha türtte a protestánsokkal való frigyét — reversalis nélkül is, mint abusust, ez csak azért történt, mert más-ként az adott körülmények és viszonyok között nem tehetett. Nem tehetett, mert országos, világi törvényeink szerint csak az egyház, az illetékes lelkész előtt kötött házasság volt törvényes. Ma azonban, amikor az országos törvények szerint az anyakönyvvezető előtt kötött házasság a törvényes — nincs tovább igazolható ok arra, hogy a jövőben

is tüdjön, nézzen egy abusust némán, tiltakozás nélkül.

Tehát felemeli szavát és rámutat szigorúan az egyház szellemére, mely kezdettől fogva tiltja „ne temere”, nehogy meggondolatlanul és vakmerően folytassák a protestánsokkal való tilos házasságkötést, mert azok fegyelmi törvényeink szerint tiltottak, áldástalanok, a család katolikus életére, gyermek-nevelésre károsak.

Ehhez az egyháznak teljes joga van, sőt így cselekedni kötelessége.

A felekezeteket nem sérti, azokat nem támadja, csak a maga hatáskörében intézkedik, aminek jogosultságát senki sem vitathatja.

Ez az intézkedés senkire sem tartozik, az államra sem, legkevésbé a közigazgatásra.

Ez egyházi dolog és az egyházi dolgokat hagyjuk az egyházra, amely bizonyára bölcsen intézkedik, amint 2000 éven át bölcsen intézkedett s fog intézkedni mindvégig.

Ne hureoljuk az egyházi dogmákat illetéktelen világi fórumok elé, s ne zavarjuk ezzel a felekezetek és egyház közötti békét, mert ez amilyen elhibázott, olyan meggondolatlan lépés lenne, különösen a mai időkben, amikor az egyetértésre itthon olyan égető szükségünk van.

Hehelein Károly praelátus szólalt fel és kérte a közgyűlést, hogy mivel a magyar püspöki kar ugyanis közbe lépett a szentszék-nél az egész világra szóló eme rendelkezésnek Magyarországra nézve való enyhítése érdekében, ne vágjon elébe a megindult s remélhetőleg sikeres közbenjárásnak a debreczeni átirat pártolásával. *Keresztészeghy* Lajos biz. tag erre magáévá tette az előtte szóló érveit s indítványozza, hogy a debreczeni átirattól tekintsen el a közgyűlés, ellenben tegyen egy önálló felterjesztést, melyben kéri a kormányt, hogy az ügy fejleményeit figyelemmel kísérje és igyekezzék az ország teljes megnyugtatására szolgáló legjobb megoldást kieszközölni.

A közgyűlés ebben az értelemben határozott.

Irodalom. — Művészet. SZÍNHÁZ.

„A szerencse fia.” Előbuvik az ismeretlenség homályából egy író, *Drégely* Gábor, tollat ragad, ír egy szindarabot, „A szerencse fia”-t és elnevezi komédiának. Pedig ez a szindarab nem komédia, hanem erős, markáns kézzel s vonásokkal megírt reális alapú, komoly tartalmu igazság. Elejétől végig igazság, napjaink igazsága, melyet ily megkapóan szép keretben színpadra hozni valóban nem volt kár. Hogy miképen lesz egy rossz szabólegényből a mai stréber világban kereskedelmügyi miniszter és hogy miként lesz egy újpesti állami tanítóból ezen stréber miniszternek államtitkára, azt „A szerencse fia” — valóban mély igazságokat magában foglaló 4 felvonásos szindarab — tárja elénk. Az író, úgy látszik, igen jól ismeri az életet, színművében annak egy jelenetét mutatja be hűen, menten minden hamisságtól. Gyönyörűen rajzolja meg alakjait, bosszantóan gyö-

nyörűen. A stréber előttünk csapja be a miniszterelnököt, a társadalmat, a pénzarisztokráciát, a demokráciát, a népet, mindenkit, a kit csak akar. Nem tart semmitől, vakmerősége nem ismer határt, ha feltett önző ezölja lebeg szeme előtt.

Keresztül gázol mások becsületén, családi boldogságán, ráteszi a kezét a nagyra-vágyó zsidó-bankár ezreire, sőt még a szegény nyomorult tanár világforgató nagy munkája, „Az urak és a parasztok” szerzőjének sem átálja magát kiadatni és ez által magát értékes embernek feltüntetni. S mit csinál a tanár, kit megrabolt szellemi kincsétől, feleségétől, családi boldogságától? Semmit. Midőn a strébert leakarja leplezni, az 5000 koronával, mely összeg ugyanis a tanárt illeti, elnémitja, majd mikor a szabólegény miniszter lesz, hogy széditően gyors pályafutásának magaslatáról az újpesti áll. tanító leleplezésével onnan le ne taszítsa, alternatíva elé állítja. Vagy szól és koldus marad, vagy hallgat s akkor kereskedelemügyi államtitkár lesz.

A szegény tanárral forog a világ, küzd önmagával, nyomorúsága, éhezése, nélkülözése elnémitja önértetét és vakon követi a strébert a bársonyszékbe. A szabólegény pedig gyönyörűséggel nézi stréber manőverének gyümölcsét. Az ember végtelenül borzad az, hogy egy író hogy lehet ily inkonzekvens. Szeretné kiütni a tollat a kezéből, hogy soha többé egy szót se írjon, mert az ember természetszerűen a stréber leleplezését várta s mintegy követelte a darab befejezéséül. De ha jól meggondoljuk a dolgot, az írónak igaza van: így kell a mai életet reálisan festeni.

Aki szépet akar látni, nézze meg „A szerencse fia”-t, sokat lehet azon — tanulni.

Ami az előadást illeti, azzal meglehetünk elégedve. Voltak ugyan az előadásnak némi hibái, de nem feltűnő lényeges hibák. Oka annak az, hogy — s most is ismétljük — nem kell egy héten 2—3 premiért adni készületlenül. Egyet, de kifogástalanul. Melegen ajánljuk ismételtelen ezen megjegyzésünket az igazgató figyelmébe. *Fodor* Oszkár adta a stréber „szerencse fiát.” Nagy szerep, jól áldotta meg. Utánna *Kendi* Boriska jön a jók között. *Somogyi* K. és *Bónai* Imre a lipótvárosi méltóságos urak tipikus alakjai voltak. *Aitner* Ilkáról (Reinerné) is elismeréleg nyilatkozunk, jól tudta a szerepét is, helyesen fogta azt fel. *Boda* (Zimkó) szintén megállotta helyét; ezuttal is azt konstatáljuk, hogy *Boda* a társalgási szerepekben jól halad.

„Az ördög.” Molnár Ferenc híres vígjátékát az este hozták színre e szezonban először *Fodor* Oszkárral a címszerepben. Fodornak sok sikerült jelenete volt, de egészben véve a szerep nehéz s ő ezt kifogástalanul nem bírta bemutatni. Jolán szerepét *Gömöri* Vilmának osztották ki, nem tudom mi czímen? Dicsérjük *Gömöri* merészségét és bátorságát, hogy a Takács Mariska-féle szerepekre mert vállalkozni, de azért — bár szépen halad — még nem tartunk ott, hogy Jolánt játszhasuk. Inkább szép toalettei hatottak, mint a szereptudása. Igen jó alakítást láttunk az es-

HALÁSZ SÁNDOR úri és női cipész SZATMÁR, DEÁK-TÉR 7. sz. (HALMI-HÁZ.)

Ajánlja a mélyen tisztelt közönségnek egészen újonnan és a mai kor igényeinek megfelelően berendezett **cipész-műhelyét**, hol is a legelőgásabb kivitelben készülnek mindenféle *schevrau*, *lakk*, *box*, *zerge* és *strapa-czipők*.

Vidéki megrendelésekre és hibás lábakra különös gond fordítatik.

tén is Sipos Zoltántól ki János festőt adta helyes felfogással. Ez a fiatal törekvő színész sokra fogja vinni, itt forr ki előtűnik, itt nővi ki magát nagygyá aztán — itt hagy. A diszletek a II.—III. felvonásban nagyon szépek voltak az I. felv.-ba már nem. (M—u.)

Színházi heti műsor. Ma 16-án, szerdán: *Szókimondó asszonyosság*, színmű. Bérlet szünet. Diszleadás, a Boszniába távozott katonák részére.

17-én, esütörtökön: *Koldusdeák*, operett. Páratlan.

18-án, pénteken: *Magdolna*, színmű. Páros. Zóna.

19-én, szombaton: *Dollárkirálynő*, operette. Páratlan. Ujdonság.

20-án, vasárnap d. u.: *Czigány*, népszínmű.

20-án, vasárnap este: *Dollárkirálynő*, operette. Páros.

HIREK.

A mai számunkkal vidéki igen tisztelt előfizetőink részére postautalványt is küldünk s kérjük, hogy a lap küldésénél fenakadás ne történjék — a hátralékot és az új előfizetést ezen utalványon beküldeni sziveskedjenek.

Harangszentelés. A püspök ur Ó Meltósága szombaton szentelte meg a Jézustársasági atyák új temploma részére általa ajánlékozott harangokat, melyet Seltenhoffer József fiai soproni czég szállított. A harangok összhangja igen kellemes D—moll. A legnagyobb Loyolai sz. Ignác nevével nevezett harang 20 métermázsát nyom és hangja D. Jézus szentséges Szive 12 métermázsát nyom és hangja F. Fájdalmas Szüzanya 7 $\frac{1}{2}$ métermázsá, hangja A. Tibor vértanu, a püspök ur Ó Meltósága nevével nevezve 4 métermázsá és hangja D.

Egyházatcsatolás. Régi vágya a nagykárolyi gör. kath. egyháznak, hogy a nagyváradi egyházmegyétől a munkásaihoz esatoltassék. Ez most rövid időn belül teljesülni fog. A pápa Ó szentsége f. évi junius 21-én kelt Brevejével eirendelte a parochiának a munkási egyházmegyébe kebelezetetését. Az átvétellel és átadással a bécsi apostoli nunciust bizta meg, ki e feladatot apostoli felhatalmazás alapján a szatmári püspök ur Ó Meltóságára ruházta át, ki erről az illetékes hatóságokat már értesítette és a közel jövőben az átadást foganatosítani fogja.

Miniszteri köszönet. A kultuszminiszter *Károlyi* Gyula grófnak és nejének *Károlyi* Melinda grófnőnek, akik Nagykarolyban a f. év nyarán tartott slójd tanfolyamban részt vett tanítók ellátását illetőleg és iskolai jellegükre való tekintet nélkül, nagyobbbrészen sajátjukból fedezték, öszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

Küldöttség a főispánnál. Az erdődi járásnak mintegy 25 tagból álló küldöttsége tisztelgett a minap Dr. *Pilis* István orsz. képviselő vezetése mellett a főispánnál. A küldöttség szónoka mindenekelőtt azt a ké-

relmet terjesztette elő, hogy az utalpra felveendő 500.000 koronás állami segély czímén adományozott összegből, ha a lápi-ut kiépítetik, a még fenmaradó circa 150,000 K-ból a Szatmár—erdőd—krasnabéltek—ákosi törvényhatósági utvonat építessék ki s az új amortizációs kölesönből fenmaradó 80,000 K is ez ut elkészítésére forditassék. Az utügyek megoldására vonatkozólag kérelmük még oda konkludált, hogy Kasznabéltekről—Dobráig is építtetnék ki az ut, továbbá, hogy Kismatény—Királydaróc—Ákos felé vezető és Szatmár—vármegyét Szilágygyal öszekötő utvonat is vétessék fel a kiépítendő utak vonalába. Kérik a főispánt, hogy felsorolt ügyekben a küldöttséget a kereskedelemügyi miniszterhez vezesse. További kérelmük az volt, hogy Erdődön adóhivatal állitassék fel s ez ügyben a küldöttséget vezesse a főispán a pénzügyminiszter elé. Erdőd székhelylyel pedig a nagyszomkuti járás községeinek bevonásával közjegyzőség felállítását óhajtják elyerni s ez ügyben az igazságügyminiszter elé való vezetetésüket kéri a főispántól. Végül pedig a küldöttség szónoka azon óhajuknak adott kifejezést, hogy mivel az erdődi járás hangulata a megüresedett szolgabírói állás betöltésénél egyhangulag *Jékey* István mellett nyilatkozott meg, sziveskedjék főispán őket e tárgyban pártfogásba venni. A főispán szívesen magára vállalta a küldöttségek vezetését. A választásra nézve pedig kijelentette hogy ő mint főispán semi érdekében nem exponálhatja magát, ezt teljesen a törvényhatósági bizottságra bizza.

Gyászhir. *Diósi* Adolf dr. esengeri járásorvos, várm. tb. főorvos e hó 8-án 58 éves korában Csengerben elhalt. — *Somlyay* Kálmán nyug. városi erdősz neje, szül. *Koós* Antónia 75 éves korában e hó 9-én elhalt. Halálát kiterjedt rokonság gyászolja. — *Bereczky* István iparos polgártársunk e hó 9-én 60 éves korában elhalt.

Elhalt urinó. *Vajay* Imre dr, jeles orvosunk fiatal neje szombaton délután férjének. és a kiterjedt rokonságnak mély bánatára meghalt. Csak néhány napig volt beteg, mindent megtettek élete megmentésére, ámde a betegség pénteken válságosra fordult a katasztrófát elhárítani nem lehetett. Az előkelő urnó halála, ki általános tiszteletnek örvendett az egész városban igen nagy részvétet keltett. Temetése hétfőn délután volt óriási közönség jelenlétében. A mélyen sujtott gyászoló család a megrendítő halálesetről a köv. gyászjelentést bocsátotta ki. Alantirottak a megtört szív mély fájdalommal tudatják hogy a páratlan hü feleség a leggondosabb édes anya, szerető testvér kedves rokon Dr. *Vajay* Imréné szül. *Losonezy Etelka*, folyó hó 12-én délután fél 6 óraker, életének 37-ik legboldogabb házasságának 19-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A drága halottunk hült tetemei folyó hó 14-én délután fél 3 óraker fognak a Deák-tér 20-ik számú gyászházról a ref. egyház szertartása szerint a vasut melletti sírkertbe örök nyugalomra helyeztetni. Szatmár, 1908 december hó 12-én. Áldás emlékére! Dr. *Vajay* Imre férje. *Vajay* Etelka, *Vajay* Imre, *Vajay* Margit, *Vajay* Sándor, gyermekei *Losonezy* József, *Losonezy* Hermin, férj. *Keresztes* Endréné, *Losonezy* Irén férj. *Farkas*

Gáborné testvérei. Özv. *Vajay* Károlyné szül. *Nagy* Krisztiania anyósa. *Vajay* Endre, Dr. *Vajay* Károly, *Keresztes* Endre, *Farkas* Gábor sógorai. *Losonezy* Józsefné, szül. *Farkas* Gizella, *Vajay* Endréné, szül. *Fülöp* Juliska, Dr. *Vajay* Károlyné, *Szeőke* Irén sógornői.

Szinielőadás jótékonyczéla. Színházunkban ma este jótékonyczélu szinielőadás lesz. A Boszniába távozott szegény magyar katonák felsegélésére fog a bevétel fordítatni. Tehát nemesak a jótékonyczél, hanem a hazafiság is áldozatot követel a város közönségétől. A szegény magyar fiuk mostoha sorsának enyhítéséről van szó, kiket talán nemsokára golyózápor elé fognak állítani. Szatmár város polgársága hazafiság tekintetében mindig az ország első városai közzé tartozott, hisszük, hogy most sem áll félre, hanem tüntetőleg vesz részt a mai előadáson és a színház tömve lesz. A szini társulat a „Szókimondó asszonyosság“ jeles drámai művet fogja előadni. — Előadás után társas összejövetel lesz a Pannoniában, hol a honvéd zenekar hangversenyt fog tartani.

Karácsonyfa ünnep. A szatmári jótékony nőegyesület december 23-án tartja szokásos karácsonyfa ünnepét az árvaházban. A nemeslelkű adakozók sziveskedjenek az ajándékaikat *Jékey* Károlyné alelnökő urnóhoz küldeni.

Orvosi áthelyezések. Dr. *Fekete* Sámuel a 31. számú közös gyalogezredtől a szatmári 12. számú honvéd-gyalogezredhez, dr. *Lacheta* Brunót az 5. számú közös gyalogezredtől a kassai 5. számú honvéd-buszárezredhez, mint tartalékos segédorvos-helyetteseket áttették.

Tanítói internátus. Csak a mult nap mondta ki a szatmárvármegyei általános tanító egyesület, hogy Szatmár-Németiben a vármegyei tanítók, felekezet különbség nélkül gyermekei részére internátust létesít. A kimondott hátaozat nem frázis többé, hanem tettekkel ékeskedő komoly ezéltudatos tény, mely egy szép lépéssel halad megoldása felé. Ime az első alaptégla, melyen a felemelendő konviktus nyugodni fog. Az internatus felemeléséhez egy hét folyamán a következő hozzájárulások érkeztek az egys. pénztárnokához, *Németi* Sándor szatmári áll. tanítóhoz: *Bodnár* György kir. tanfelügyelő 100, *Mihály* Ferencz s. tanfelügyelő 50, *Kótai* Lajos egys. elnök 50, *Vladár* Ferencz szatmári tanító 50, *Németi* Sándor, *Neubauer* Elemér szintén szatmári tanítók 50-illetve 30, *Székely* Arpád nagybányai áll. isk. ig. tanító 30, *Székely* József, *Tar* Károly, *Varga* Benő, *Palády* Lajos és *Marosán* János, helybeli, *Téglás* Lajos eesedi, *Irinyi* Sándor és *Fábián* István színérváraljai tanítók 20—20 koronát öszsesen 520 koronát adományoztak a létesítendő internátus alapjává. A tettek beszélnek.

Felolvasó estély. Az „Iparos Otthon“ ban vasárnap este felolvasó estély volt. A felolvasó asztalhoz ezuttal *Marosán* János, lapunk főmunkatársa ült és egy ügyes humoros felolvasást tartott, melyet a hallgatóság tapssal honorált. Utánna *Molnár* József magántisztviselő *Deák* Kálmán hegedű kísérete mellett kuplékat énekelt. Majd táncz következett — reggelig.

UJ RUHA-ÜZLET!

KORAI ÁRMINNÉ

Augusztus 1-én nyílt meg Szatmáron,
Deák-téren, (a Fehér-ház mellett)

kész férfi-, női- és
gyermekruha-üzlete,

UJ RUHA-ÜZLET!

ahol a legolcsóbb árak mellett nagy választékban kaphatók férfi-öltönyök, felöltők, utazóbundák, különféle gyermekruhák, valamint dás választékban a legelegánsabb női kabátzikkok.

XI. Kimutatás a „Pázmány-konviktus” felépítésére felajánlott összegekről.

1. Firczak Gyula munkácsi püspök, v. b. t. t.	200 K — f.
2. Szabó István praelatus	200 K — f.
3. Antal Lajos birtokos	10 K — f.
4. Márkus Márton malomtulajd.	50 K — f.
Összesen 460 K — f.	

Fogadják a nemes szívű jöltevők a segélyre szorult ifjuság s a vezetőség hálás köszönetét.

Szatmár-Németi, 1908. évi decz. 16-án.

Ratkovszki Pál.

A gimnázium ügye. Említettük már, hogy a kir. kath. főgimnázium részére a kormány új palotát szándékozik emelni, mivel a mostani helyiség nem megfelelő. A tárgyalások eredményre vezettek és az építkezés sorsa el van döntve. A jövő évi költségvetésbe e célra százezer korona van illesztve, melylyel tavaszkor meg lehet kezdeni az építést, a következő költségvetést aztán az egész megkivántató összeget fedezni fogja. Hogy hol lesz az új épület, azt ezidőszent még tudni nem lehet. Mi a megnézett helyek közül legalkalmasabbnak vélnők az Attila utcán, szemben a Molnár Mihály kereskedésével fekvő telket, vagy az Istvánteret, mert ezek a legszebb fekvésűek, s bármelyiken egy pompás palota rendkívül imponálna.

Gyakornoki kinevezések. Plachy Gyula pénzügyigazgató Papp Géza fehérgyarmati lakost a mátiszkalkai m. kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká nevezte ki. A debreczeni ítélőtábla elnöke Petz Ferenc ügyvédjelölt, kálmándi lakost, a debreczeni ítélőtábla területére joggyakornokká nevezte ki és a debreczeni kir. járásbíróshoz osztotta be.

Kilakoltatott hivatalok. A nagysomkúti „megyeházának” esufolt épületet a napokban hatóságilag megvizsgálták s minthogy a vizsgálat azt állapította meg, hogy az épület roskadozó s a beomlás veszélye fenyegeti, az ott elhelyezett szolgabírói, járásbírói és adóhivatalokat kilakoltatták.

Két indítvány. Dr. Vetzák Ede vm. bizottsági tag indítványt adott be a vm. törvényhatósági bizottsághoz, mely szerint keresse meg Szatmár város törvényhatósági bizottságát az iránt, hogy ez a Széchenyi-társulat az eljára 1 százalékos pótdát szavazzon meg. — Dr. N. Szabó Albert bizottsági tag pedig azt indítványozta a vm. törvényhatósági bizottságnál, hogy ez Ő felségét a decz. 2-én tartott jubileuma alkalmából üdvözölje.

Felolvasó-estély. A nagykarolyi kath. legényegyesület vasárnap felolvasó-estélyt tartott. A műsort Turencz Mariska nyitotta meg Kaczián Gézának a „népfelkelőné” ez. költeménye elszavalásával. Ezután Darabánt András polg. isk. tanár felolvasást tartott. „Az elkenyvezetés, mint gyermekeink megrontója” ezimel. Csanálosi József „Rákóczi visszatér” ezimü költeményt szavalta el s befejezésül elnöki beszéd következett.

Jegyző és bíró választás. Krasznaszentmiklóson f. hó 9-én tartották meg a jegyzőválasztást, amikor is Tóts János érkörtvélyesi helyettes jegyzőt egyhangulag jegyzővé választották. Bíróvá ugyancsak ez alkalommal Erdélyi János választották meg.

Hegyi kirendeltség Szatmáron. Szatmár, Máramaros, Szilágy és Ugoesa vármegyékre terjedő hatáskörrel 1909. január 1-től kezdve a földművelésügyi miniszter Szatmár székhelyre hegyi kirendeltség létesítését határozta el.

Elhunyt színésznő. Boresei Józsefné színtársulatunk sugójának neje, a társulat második komikája f. hó 10-én rövid szenvedés után ezukorbetegségben elhunyt. Temetése szombaton volt, a holt tetemet a színház előcsarnokából vitték örök nyugalomhelyére.

Gazdátlan nyereségek. A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Józsvársorsjegyeknél több mint 20.000 olyan nyereség van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mert a sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van huzva, így van az a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyereségek bizonyos idő múlva elévülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak és nem járatnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva a kinek sorsjegyei és más értékpapirjai vannak, az ne mulassa el, hogy előfizessen a Pénzügyi Hírlapra, a melynek sorsolási mellékletét a Pénzügyi Utmutatót, a magy. kir. belügyminiszter mint teljesen megbízható szakközlönyt, a magy. kir. pénzügyminiszter pedig mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt hivatalosan ajánlotta. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, a mely értékpapir-birtokosokra fontos tudnivalókon kívül tartalmazza a kezdettől fogva kihuzott de kifizetés végett még be nem mutatott összes sorsjegyek és más értékpapírok jegyzékét úgy, hogy abból mindenki maga is meggyőződhetik, hogy vajjon sorsjegye ki van-e már huzva, vagy nem. A Pénzügyi Hírlap előfizetési ára egy esztendőre az összes mellékletekkel együtt 5 korona, mely összeg legezelszerűbben postautalvánnyal küldendő be a kiadóhivatalba: VII., Rákóczi-ut 44. sz. alá.

Petőfi-ereklyék. A Bajza-uteza sarkán befejezéséhez közeledik a Petőfi-ház átalakításának munkája. Az érdekes muzeumban Petőfi ereklyéin kívül Jókai Mórnak és a költő több kartásának emléktárgyait is kiállítják. A muzeum ünnepies megnyitása 1909 márczius 15-én lesz, tehát a tárgysorsjáték huzásának megejtése után egy héttel. A Petőfi Társaság ismételve kéri a közönséget, hogy a Petőfi-ház létesítése és fentartási költségeire rendezett 1 koronás sorsjegyeinek vétel-

vel és terjesztésével támogassa kulturális és hazafias törekvését. A gazdag nyereségekben bővelkedő sorsjáték sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi Társaság irodájában: Budapest, IX., Boráros-tér 2 szám alatt.

Herczeg Ferencz felhívása a közönséghez. A Petőfi Társaságnak a Petőfi-ház javára kibocsátott 1 koronás sorsjegyeit Herczeg Ferencz elnök a következő lelkes felhívással ajánlja a magyar közönség figyelmébe: „Ti magyar ifjak, emlékezzetek meg róla, hogy a márcziusi ifjuság vezére öbreszette fel halálos aléltóságából a nemzetet. Ti magyar nők, emlékezzetek meg róla, hogy Petőfi a világirodalom egyetlen nagy költője, a kinek legszebb dalait a tiszta hitvesi szerelem ihlette meg. — Ti magyar férfiak, ne feledjétek, hogy Petőfi költeményeit harmincz nemzet nyelvén olvassák. A kinek irótolla gazdagabb hadizsákmányt hódított nemzetének, mint a diadalmas hadvezér kardja; aki életében gazdag lelkeknek minden kincsét, halálában vérének minden cseppjét nemzetének áldozta: annak emléke bizonyára megérdemli, hogy a nemzet fiai és leányai áldozatot hozzanak érte. — Herczeg Ferencz, a Petőfi-Társaság elnöke.” — Ez a lelkes kiáltvány bizonyára méltó visszhangot kelt a közönség szívében s nem marad hazafias érzésű ember a hazában, aki meg ne hozná csekély áldozatát a nagy Petőfi oltárára. A nyereségekben gazdag sorsjáték egy koronás sorsjegyei megrendelhetők a Petőfi-Társaság elnökségénél Budapest, IX., Boráros-tér 2.

Az állandó választmány ülése. Vármegyénk állandó választmánya f. hó 28-án d. u. 4 órakor a 20-iki közgyűlés tárgyainak előkészítése céljából a vármegyeháza kistermében ülést tart.

A jó szívű emberekhez. Papp Bertalan, mint irnok volt alkalmazva a magy. áll. vasutaknál Debreczenben s hivatalát 20 éven át példás szorgalommal töltötte be. Most aggodóra való tekintettel életének 68-ik évében nyugdíjazták néhány korona havi járandósággal, melyből magát és családját fentartani lehetetlenség. — A legnagyobb szegénységben van családjával együtt, nincs élelmük, nincs ruházatuk, maholnap a lakásból kidobják, ha csak könyörületes szívű emberek nem segítenek rajta. — Mint jó katolikus embert és mint a szatmári kir. kath. főgimnázium egykori növendékét ajánljuk szíves olvasóink figyelmébe. Most annyival inkább reá van szorult a könyörületes emberek segélyére, mert fia, ki a családnak is gyámoltója volt, a sikos járdán elesett és lábát törte. — Adományokat nevezett címére Debreczenben Bethlen utca 63. szám alá kell küldeni.

Eladó egy teljesen új

HARMONIUM

Czím: Reizer János könyvkereskedésében Szatmáron.

Fogorvosi műtermem

és lakásom a Léway-palota emeletén, Hám János-utca 12-ik szám alatt van (a kir. törvény-

széki palotával szemben). Kiváló tisztelettel BAKCSY, fogorvos.

A kolozsvári „Kristály” Gőzmosó és Vegytisztító Gyár:

mos, tisztít, fehéreneműeket és felsőruhákat a legszebb kivitelben, gyorsan, előnyös árak ellenében. Tíz koronát meghaladó megbízások bérmentve küldetnek vissza.

Csomagolás díjtalan!

Czím: **„KRISTÁLY”**

GŐZMOSÓ GYÁR

KOLOZSVÁR, Pályaudvar.

Eladó vadászfelszerelés. Jó karban levő teljes vadászfelszerelés 80 koronáért kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Legalkalmasabb karácsonyi ajándékok beszerezhetők SZABÓ GUSZTÁV órák, ékszerész és látványos üzletében Szatmár, Attila-utca.

Hangszer üzlet!
Szalai Simon
hangszer és zongora-
készítő s hangoló
Szatmár, Kazinczy-u. 14.
Guttmann-palota.

Üzlet átvétel. A Néhma Lajos Józser kávéüzletét átvette **Benkő Sándor**, kinek előzőkenysége és szakképzettsége biztosítja a vevő közönséget. 10—12%-al olcsóbban szerelhetjük be kávé szükségletünket mint bárhol.

Aki szép és olcsó karácsonyi vagy újévi ajándékot óhajt vásárolni, az menjen el a színházzal szemben lévő óra és ékszer üzletbe, mert ott találja a legdusabb és legolcsóbb választékot valódi arany és ezüst ékszerekben, mindennemű zseb és fali órákban. Tisztelettel Kepes Dávid mű-órák és ékszerész, Szatmáron a színházzal szemben.

Köttessük könyveinket Gárdos Ferencz
könyvkötészetében Szatmár, Kazinczy-utca 6-ik szám, hol izléses és csinos munkát gyorsan és jutányosan készíttetnek.

Özv. Lauf Józsefné és Fia
szobafestő Szatmár, József kir. herceg-u. 14. sz.
35 év óta fennálló üzlet.

Elvállal szoba és templomfestést, tapétázást, mázolást és minden e szakba vágó munka gyorsan és pontosan való elkészítését olcsó árak mellett. Szíves pártfogást kér özv. Lauf Józsefné és Fia.

Aki jó bort szeret inni, keresse fel a HUNGÁRIÁT. Egy liter must házhoz 28 krajczár. Kiemelendő még a többek közt egy palack saját töltésű bor Hungária gyöngye cím alatt 50 krajczár.

Kölesön-könyvtár

Kazinczy utca 16. sz. alatti üzletében a magyar irodalom régi és legújabb jeles íróinak művei olcsó díj mellett kölesön vehetők. — **Cseplák Bálint.**

Aki egy jó varrógépet óhajt venni, az forduljon teljes bizalommal Hammer Ignátz műszerészhez Szatmár, Batthyányi-utca 1-ső sz., mert mint értesültünk, megszerezte a világhírű „Pfafl” gépek egyedüli képviselőjét és ez maga is már a legnagyobb biztosítékot nyújtja arra, hogy egy kitűnő varrógépet kap az, aki nála szerezi be ezen ezikkben a szükségletét.

Weisz Zoltán modern könyv-zenemű- és papirkereskedését a Guttmann-palota sarokhelyiségében, fényesen berendezve, megnyitotta!

Munkatárs: **Vlazáts Vincze.**

Nyomatott a Pázmány-sajtóban Szatmáron.

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Kívánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és csizmák is készülnek.

NÉVJEGYEK

CSINOS KIVITELBEN
KÉSZÜLNEK A

PÁZMÁNY-SAJTÓBAN
SZATMÁRON.

Hammer Ignátz

műszerész, kerékpár és varrógép-
raktár Szatmár, Batthyányi- u. 1.

Schwarz Albert-féle bolthelyiségben.

Világhírű

„PFAFF“

varrógépek Szatmárme-
gye egyedüli képviselője.

Kedvező részletfizetés, 8 éves jótállás.

Szakszerű javítóműhely

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Makóczy Géza papi és polgári szabó

Szatmár, Eötvös-utca 4/a. sz.

Ajánlja a főt. lelkész urak szíves figyelmébe modern szabó műhelyét, hol is mindennemű reverendákat és papi öltönyöket a legnagyobb pontossággal és jutányos árak mellett készítenek.

Tisztelettel

Makóczy Géza, sekrestyés.

1908. 333/2. sz.

Árverési hirdetmény.

A halmi kir. járásbiróság, mint hagyatéki bíróság ezennel közhírré teszi, hogy a Budapesten 1908. évi október hó 24-ik napján elhalt néhai Unger Lajos királyháza volt róm. kath. lelkész hagyatékához tartozó és 2687 korona 22 fillérre becsült ingóságok, u. m.: butorok, kocsik, szekér és házi felszerelések nyilvános árverésen eladatnak, mely árverésnek Királyháza községben, örökhagyó lakásán leendő eszközlésére **1908. évi december hó 21-ik napjának d. e. 9 órája** határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §§-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Kelt Halmi, 1908. évi december hó 4-én.

A kir. járásbiróság, mint hagyatéki bíróság.

Kótay,

kir. aljárásbíró.

SZABÓ SÁNDOR, SZATMÁR

SZOBRÁSZ, ARANYOZÓ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ, WESSELÉNYI-UTCA 3. (SAJÁT HÁZ).

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem nagyrabecsült megrendelőimet, hogy

SZOBRÁSZ-, ARANYOZÓ- ÉS OLTÁRÉPÍTŐ-MŰTERMEMET

ujonnan átalakítva, saját házamba, Wesselényi-utca 3. szám alá helyeztem át.

Kérem az igen tisztelt megrendelőimet, hogy bizalmukkal a jövőben is megtisztelni sziveskedjenek.

Vuja János

hoz, **SZATMÁR, Deák-tér,** (Kerosztos András-féle ház) aki dusan felszerelt **czipő-raktárában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket s csizmákat **nagyon is versenyképes árak mellett** hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészítöbölte, és akinek áruinak osnosság dolgában is párját ritkítják.

Értesítés. Értesitem a m. t. közönséget, hogy ház, birtok, üzlet és lakásközvetítő irodámat Várdomb-utczába, az izr. templommal szemben helyeztem át. **Zichermann Mór**

Hölgyek figyelmébe!

Több évi külföldi tanulmányaim, tapasztalataim és gyakorlataim után hazajöttem és szülővárosomban **Széchenyi-utca 11. számú házban** (Árpád-utca sarkán) angol és francia

női felsőruha divattermemet

megnyitottam. A nagyrabecsült hölgyek szives pártfogását kérve, maradtam tisztelettel

Bánk Lőrincz,

a berlini szabásztani akadémián kiképzett okl. szabász

Elsőrendű porosz kőszén és vágott tűzifa

valamint

- I. rendű bükkhasábfa,**
- I. rendű gyertyánfa,**
- I. rendű eserfa,**
- I. rendű tölgyfa,**

vastag hántott vargafa, többféle dorongfa kapható

Fischer Herman

fakereskedőnél Szatmár,

Báthory-utca 10. sz. Telefon 122.

Raktárak: a lakásnál, a Szentvéri- és máv. állomásnál.

Ellenbógen Tóbiásné

első szatmári petroleum szállító

Kazinczy-utca 17. szám

Tisztelettel hozom a m. t. közönség szives tudomására, hogy évek óta fennálló

petroleum szállító

üzletemet **Kazinczy-u. 17. sz.**, a zárdával szembe levő bolthelyiségbe helyeztem át, ezek folytán kérem petroleum szükségletét nálam beszerezni, ahol a legfinomabb **császáro-lajtól kezdve a legolcsóbb minőségű petroleumig**, minden versenyt kizáró **olcsó árban** nálam beszerezhető. — 5 literes kannát **díjmentesen** kölcsönzök. — Minden megrendelést pontosan, saját fogatommal **házhoz szállítok**. Kisebbségek mennyiségű megrendeléseket is eszközölök. — Kiváló tisztelettel:

Ellenbógen Tóbiásné,

petroleum szállító.

Napi árak. — Telefon 164.

PAPP IMRE, SZATMÁR

ÉPÜLET ÉS MŰBUTOR-ASZTALOS, MÁTYÁS KIRÁLY-UTCZA 41.

Ajánlja a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

ÉPÜLET ÉS BUTOR

ASZTALOS-MŰHELYÉT

a m. t. megrendelő közönség szives figyelmébe.

Tartós munka, pontos és szolid kiszolgálás.

BABAKOCSIK ÉS HINTALOVAK!

HALLÓ!

MEGNYILT A KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI VÁSÁR A

HALLÓ!

SZATMÁRI BAZÁRBAN

KAZINCZY-UTCZA 10. SZÁM ALATT, ahol kifogyhatatlan választékban kaphatók: játékok, emléktárgyak, fonografok, üveg, porcellán, alpaca, díszműárak, pénztárczák, zsebkések, aczélevőeszközök, fonografok és grammofonok és ezekhez lemezek. — A legújabb műöntvények valódi ezüst platirozással, u. m.: tintatartók, díszórák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban órák, hamutartók, gyümölcsállványok, china-ezüst árukban mindenemű dísztárgyak. — **A legszolidabb szabott árak**, pontos kiszolgálás. — Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek. — Szives pártfogást kér

BLATNICZKY ISTVÁN SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. szám alatt.

MÉRSÉKELTEN SZOLID SZABOTT ÁRAK!

Autóbilok és 3 kerekű triciklik.

Óriási választék francia habakban.

HORVAY és SZABÓ

festők Szatmár, Kinizsy-u. 29.

Elvállalnak szobafestést, mázolást, cím- és czimer-festést, valamint aranyozást és tapétázást. Templom festéseket minden stílusban.

:: :: Üveg czimtblák készítése :: ::

Bakos és Papp

épület- és műlakatosok SZATMÁR, Kazinczy-utca 28. sz.

Ajánljuk a mai kor igényeinek megfelelően berendezett

lakatos-műhelyünket

a m. t. közönség szives figyelmébe, hol is a legszolidabb árak mellett készitünk mindennemű épületvasalásokat, modern vasrácokat, kapukat, ajtókat, sírkerítéseket, esinos kivitelű takaréktűzhelyeket és modern kivitelű vasbélyegzőket.

Különös gondot fordítunk kutfelszerelésekre és mindennemű javításokra.

Szives tudomásul!

Bátorkodom a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét felhívni, mielőtt a szörme-szükségletét beszerezné, tekintse meg saját készítményű finom **szörme-boáimat** (colliét), melyekből nagy választékot tartok raktáron; ezenkívül mindennemű finom **szörme-árukat muffokat és persiáner-sapkákat.**

Egyszersmind szives tudomására hozom, hogy ugyanezen üzlethelyiségben **kötszerraktáram van**, melyben nagy választékot tartok mindennemű kötszerekben.

Továbbá **gummi árúknak** nagy választékot tartok.

Postai megrendeléseket diszkrétan esz-közlöm.

Utazóbundák kikölesönöztek!

Kérve a n. é. közönség becses pártfogását, pontos kiszolgálásom teljesítése mellett maradtam teljes tisztelettel

Görömbey János szücs
DEÁK-TÉR, ANTAL D. HÁZ.

100.000

lábat tesz tönkre a szűk czipő.
Aki ennek ellensége, önmagának
meg jóbarátja, az rendelni fog
izlése szerint czipőt

VALEK és RAJZ

czipész mesterek üzletében

Szatmár, Eötvös-u. 2. szám
(Heinrich-palota.)

**Szálloda, étterem és ká-
... .. véház megnyitás!**

Értesitem Szatmár város és vidéke
m. t. közönségét, hogy a

„Károlyi-Szállodát“

átvettem

és azt szeptember 5-én megnyitottam.
Felhívom a m. t. közönség b. figyel-
mét az ujonnan átalakított és fé-
nyesen berendezett **kávéházra**,
hol is kitűnő tekeasztalokról gon-
doskodtam. — Izletes ételek, szak-
szerűen kezelt borok és mindig
frissen csapolt sör, a nap bármely
szakában kapható, nemkülönben ki-
tűnő zónareggelik.

Havi abonensek elfogadtatnak.

Elvállalok **lakodalmakat és tár-
sasvacsorákat.** — Társaságok ré-
szére külön helyiségekkel (schambré-
szeparé) rendelkezem. — A m. t.
közönség szives pártfogását kérve,

kitűnő tisztelettel:

Márkus Sándor,
vendéglős.

Kitűnő tekepálya!

Telefon 85. Helyi 1 kor. ér- tékű vásárlás már helybe szállítva.		Árjegyzék BÖLÖNYI LÁSZLÓ MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL SZATMÁR, a Széchenyi-utóza sarkán.		Helybelli megrendelések hazaszállítva.	
Az árak változás esetén kötelezettség nélkül, készpénz vagy utánvét/él értendő.					
5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.					
Friss husok.		frt.	kr.	frt.	kr.
1 ko. marhahus pecsenye	64	1 ko. debreczeni páros	60	1 ko. sonka csont nélkül	1 30
1 " " levesnek	60	1 " " lengyel kolbász	80	1 " " kifőve	2 50
1 " sertéshus	68	1 " " sonka kolbász	80	1 " " Császár hus bőrrel	90
1 " borjúhus	76	1 " " krakói	80	1 " " karaj bőr nélkül	90
1 " bányahus	60	1 " " krinolin	80	1 " " lapocka és oldal	72
1 " juh-hus	—	1 " " parizer	80	1 ko. páczolt nyelv	1 —
1 " friss hár olvasztani	72	1 " " máj. sajt	80	1 drb. sertés nyelv	20
1 " " szalona	72	1 " " disznófej sajt	74	1 ko. tepertő	80
1 " " bőr nélkül	72	100 pár virsli tormás	5	Szalónak.	
1 " friss kolbász borsos	76	100 pár frankfurti	8	100 ko. fehér szalona	76 —
1 " friss zsír	80	100 drb. salvaládó	5	1 ko. paprikás stráf	88
Kolbász árak.		Füstölt árak.		1 ko. kolozsvári szelet	96
1 ko. szalámi	2 —	1 ko. sonka páczolt	1 20	1 ko. füstölt szalona	80
1 " füstölt magy. kolb.	90				

Tisztelettel: *Bölnyi László.*

Inglik József

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Szatmár Deáktér. Városház-épület.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendá-
kat**; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns sza-
bás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok
szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Allandó nagy raktár honi és angol gyártmányu szövetekben,
Elsőrangu egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy
forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint
bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközölkötenek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni-
biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb
megelégedésre fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

IPJ. **RUBINSZKY FERENCZ**
IPARMŰVÉSZETI MŰHELYE
SZATMÁR, UJ-UTCA 3/a SZ. (SAJÁT HÁZ).

Modern háló, ebédlő, szalon vagy
uri szoba berendezések, vala-
mint leányszoba berendezések
művészi kivitelben készülnek.
KIVÁNATRA TERVEKKEL IS KESZSÉGGEL SZOLGÁLOK.